

Дж. № КС-53
Дата 22.12.1998

ГЛАВЕН ПРОКУРОР
НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

София, 22.12. 1998 г.

№ 5802/98 7/98 г.

ДО
КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ТУК

*Копие № 37/98 г.
9 окт. - г. В. Голев
19.9.99 г.
22.12.98 г.*

ИСКАНЕ
ОТ ГЛАВНИЯ ПРОКУРОР
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ОТНОСНО: установяване на противоконституционност на Закона за допитване до народа за премахване на Монархията и провъзгласяване на Народна Република и за свикване на Велико народно събрание /обн.-ДВ,бр.174 от 1946 г./

ГОСПОДА КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

Законът за допитване до народа за премахване на Монархията и провъзгласяване на Народна Република и за свикване на Велико народно събрание е обнародван в ДВ,бр.174 от 2 август 1946 г. До настоящия момент този закон не е изменен, нито е изрично отменен, поради което следва да се счита за действащ.

Цитираният закон противоречи на Конституцията на Република България, поради следното:

1. С него се предвижда провеждане на референдум относно формата на държавно управление. Тя обаче е конституционно установена и може да бъде променена само с изменение на Конституцията. Нито в действащата Конституция от 1991 г., нито в действувалата към момента на приемане на закона Конституция от 1879 г. се предвижда възможността за изменението ѝ чрез референдум. Нещо повече, съгласно чл.5, ал.1 от Закона формата на държавно управление следва да бъде променена от монархия в република, преди да бъде изменена действа

щата или приета нова Конституция. Следователно цитираният закон установява нелегитимен начин за промяна на формата на държавно управление, което противоречи на принципа, установен с чл.4, ал.1 от Конституцията от 1991 г.

2. С разпоредбите на цитирания закон по същество се предрешава резултата от референдума. Така напр.чл.5, ал.1 предвижда, че България ще бъде провъзгласена за "Народна Република"; чл.5, ал.2 и чл.6, ал.1 предвиждат полагането на клетва за вярност на "Народната Република"; чл.6, ал.2 предвижда актовете на административните и съдебни власти да се издават "в името на Народната Република", а чл.12, ал.3 предвижда новата Конституция да се основава на антимонархически принципи - и всичко това, преди да е станало известно в полза на коя форма на държавно управление ще гласуват избирателите. Гл.II от закона /чл.7 и сл./ предвижда свикването на Велико народно събрание за изработване и приемане на нова Конституция, без все още да е възникнала необходимост от това /което ще зависи от вота на гласоподавателите/. Следователно волята на гласоподавателите е подменена от волята на обикновеното Народно събрание, приело закона, което противоречи на принципа на народния суверенитет, прогласен в чл.1, ал.2 и 3 от Конституцията от 1991 г.

3. Чл.12, ал.2 и 3 от Закона за допитване до народа за премахване на Монархията и провъзгласяване на Народна Република и за свикване на Велико народно събрание уреждат принципите, върху които следва да се основава новата конституционна система на България. Създаването на такава правна уредба не е било от компетентност на XXVI обикновено Народно събрание /приело закона/, а само на Велико народно събрание. Следователно е нарушен принципа, прогласен в чл.4, ал.1 от Конституцията от 1991 г. Освен това в цитираните разпоредби се утвърждават постулатите на една определена идеология - комунистическата, за сметка на останалите политически виждания /"Великото народно събрание ще отрази решаваща роля в държавата на здравите демократически и национални сили"; "правосъдието ще бъде действително народно"; "държавната, общинската и кооперативната собственост ще се намира под особената грижа на държавата"; "земята ще принадлежи на тези, които я обработват"; "Новата Конституция ще

впише и осигури всички политически, икономически, културни и социални завоевания на българския народ в дългогодишната му борба срещу монархизма и реакцията"/. Налагането на една политическа идеология като официална в държавата противоречи на принципа на политическия плюрализъм, прогласен в чл.11, ал.1 и 2 от Конституцията от 1991 г.

Поради изложеното и на основание чл.149, ал.1, т.2 и чл.150 от Конституцията на Република България и чл.16 и чл.17, ал.1 от Закона за Конституционния съд отправям следното

ИСКАНЕ :

ДА УСТАНОВИТЕ ПРОТИВОКОНСТИТУЦИОННОСТТА на Закона за допитване до народа за премахване на Монархията и провъзгласяване на Народна Република и за свикване на Велико народно събрание/обн.-ДВ,бр.174 от 1946 г./

ГЛАВЕН ПРОКУРОР:

/Ив.Татарчев/

СТ/